

Zezilia Urkiza Asua
Basauri, Bizkaia (1906)

Aurkibidea

Biografia

Artunduaga aldeko "Urkitzena" baserrian jaio zen 1906. urte inguruan. Ama Larrabetzuko zen eta aita Urkitzenekoa. Errekalde auzoko baserrian bizi zen alaba eta suhiarekin. Bere senarra Errekaldekoka zen. Esne saltzailea. Euskaraz oso ondo egiten zuen. Basauriko euskara egiten zuen, nahiz eta ama kanpokoak izan. Lan honen ereduatariko bat da .

Zintak

BSR-041

- **Proiektua:** Basauriko euskararen azterketa linguistikoa
- **Elkarrizketatzailea(k):** Arretxe, Jon
- **Data:** 1990-06-01
- **Iraupena:** 48 min
- **Euskarria:** Bideo digitala
- **Kodifikatzailea:** Gisasola, Jaione
- **Emalea:** Arretxe, Jon

BSR-042

- **Proiektua:** Basauriko euskararen azterketa linguistikoa
- **Elkarrizketatzailea(k):** Arretxe, Jon
- **Data:** 1990-06-01
- **Iraupena:** 48 min
- **Euskarria:** Bideo digitala
- **Emalea:** Arretxe, Jon

BSR-130

- **Proiektua:** Basauriko euskararen azterketa linguistikoa
- **Elkarrizketatzailea(k):** Arretxe, Jon
- **Data:** 1992-01-01
- **Iraupena:** 4 min
- **Euskarria:** DVD
- **Kodifikatzailea:** Agirrebeña, Aintzane
- **Emalea:** Arretxe, Jon

Pasarteak

1. "Urkitzenetik" Errekaldera

- **Erref:** BSR-041/004
- **Iraupena:** 0:01:19. **Hasi:** 00:16:50. **Bukatu:** 00:18:09
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:

Zeziliaren aita "Urkitzene" baserrian jaio zen. Ama Larrabetzutik ezkondu zen bertara. Zezilia Errekaldeko baserrira ezkondu zen eta alabarekin bizi da orain bertan.

2. Etxean euskaldunak

- **Erref:** BSR-041/006
- **Iraupena:** 0:00:55. **Hasi:** 00:19:45. **Bukatu:** 00:20:40
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera

Laburpena:

<p>Senarraren eta amaren aldeko senide guztiak euskaldunak ziren. Etxean seme-alabak ere zazpi-zortzi urte bete arte euskaraz bizi ziren, baina eskolan irakasle erdaldunak izan zituzten eta euskara asko ahaztu dute.</p>

Transkripzioa

- Ta zure gizone orduen euskaldune izengo zan ezta?
- Euskaldune, hemekoa. Hementxe bizi zen...gure... euskaldune gure gizonan aldeko danak euskaldunek.
- Euskaldunek ezta?
- Ta gure aman aldekoak be danak euskaldunek. Ta honeik ikisi ein euren, honek daki gehien, etxekoak euskera. Bestidiei ahiztu.

- Bai, e?
- Zortzi bederatzi urtera arte jakin euren euskera, baie erdera maistri eta maisuk maketoak zien danak. Valladolidekoa zan maistrie. Baie gero ohitura euki dabez honeik, erdeldunek, bueno, apellidue ez zen apellidue, euskerazko apellidue eukin arren euskerarik bapez ez zakienak dauz asko dauz ta.

3. Euskaraz egitearren mehatxuak

- **Erref:** BSR-041/008
- **Iraupena:** 0:01:39. **Hasi:** 00:33:58. **Bukatu:** 00:35:37
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Politika » Euskara eta politika

Laburpena:

Kalera esnea saltzen joaten zen gaztetan Zezilia. Guardia Zibilek beste esne-saltzaile batekin euskaraz hitz egiten entzun eta horman fusilatuko zituztenarekin mehatxatu zituzten. Etxean euskaraz hitz egiten zuen, baina kalean ez zen ausartzen. "Cara al sol" abesten zuela gogoratzen du.

4. Etxe inguruan soro handiak

- **Erref:** BSR-130/001
- **Iraupena:** 0:00:50. **Hasi:** 00:00:00. **Bukatu:** 00:00:50
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserría » Baserriko lanak » Baratzea eta soroa

Laburpena:

<p>28 urterekin joan zen Errekalde auzora eta bertan bizi izan da ordutik. Soro handiak ditu inguruetan, baina berak ez ei du lan handirik egiten. Errioxan alabari laguntzen dio soroko lanetan.</p>

Transkripzioa

- Ni etorri nintzen hogeita zortzi urtegaz hona. Ta ordurik hona ez zauk kambiau ezerik e!
- Ez ezta?
- Oin pasioan ibiltzeko bai baie [...] haundie bizi ez.
- Ta hemen dekozuz soloak eta gauzek hemen dekozuz?
- Soloak hor ikusten dozun hori, buelta guzie. Han bastante urrintxu de. Soloak handixek, bihergiñek gitxi baie soloak handixek!
- Ta zuk iten dozu biherrik soloan?
- Gitxi, nik lora batzuk gobernau edo... ezebez! Errioxan iten dot bihar gehio hemen baiño.
- Bai? Etxea dekozuz...
- Han zera... alabak dauz han, soloan eureri gitxiau gustu izan dakie ta [...] asko.
- Bai, bai.
- Bueno asko asko ez, baie tira.

5. Bidebietara egunero, esnea saltzera

- **Erref:** BSR-130/002
- **Iraupena:** 0:03:10. **Hasi:** 00:00:50. **Bukatu:** 00:04:00
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserría » Baserriko lanak » Baserriko animaliak
- Baserría » Baserriko lanak » Herrira saltzera, eroatera

Laburpena:

Garai batean Bidebietara joaten zen egunero astoarekin, behi-esnea saltzera. Hogeita hamar urte baino gehiagoz joan zen bera. Inguruko baserrietatik nortzuk joaten ziren. Bueltan, asto gainean itzultzen zen Zezilia.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.

2026-02-01

CC-by-sa | Ahotsak.eus

Badihardugu Euskara Elkartea

Markeskua Jauregia, 20600 Eibar

943121775 - ahotsak@ahotsak.com